

Fitxa 44

El profeta

1) Catalogació

Autor: Pablo Gargallo (1881-1934)

Cronologia: 1933

Estil: Cubisme

Localització: Diverses reproduccions, la més coneguda la trobem al Museu d'Art Reina Sofia, a Madrid, i l'altra al Museu Gargallo, a Saragossa.

Tècnica: Fossa a la cera perduda

Material: Bronze

Formes: Escultura exempta

Tipologia: Dempeus

Cromatisme: Monòcroma

Dimensions: 235cm x 65cm x 50cm (mides semblants a les d'un jugador de bàsquet).

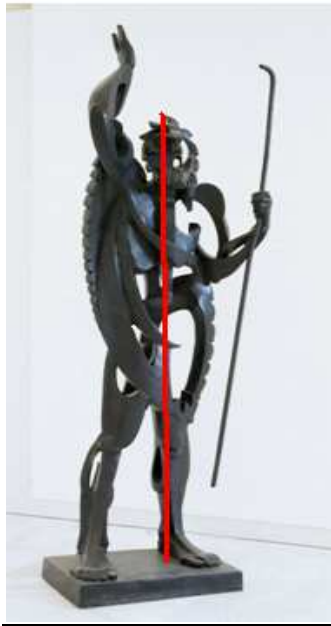
Tema: Un home il·luminat en tensió física i espiritual per allò que vol comunicar, adopta el paper de guia i lluita per manifestar la seva llibertat.

2) Anàlisi formal

Composició: L'obra està formada per una làmina plana, per un tub ondulat i té buits estratègics que conformen la construcció de la figura. Els volums absents són acurats per elements corbats com s'aprecia a la galta esquerra de la figura. Al cap es concentra la vehemència del personatge amb el buit de la boca que deixa veure

Andrea López

el crit. La figura s'estructura entorn d'un eix central vertical format pel cap, la columna i la cama esquerra. A partir d'aquest eix creixen els elements del cos mitjançant corbes i contra corbes, afermades al terra a partir de sòlides línies rectes. Destaca el buit descarnador com a element molt més expressiu que no pas els volums tradicionals. Finalment, la figura es coberta amb pell de xai i lleugerament inclinada cap endavant aconseguint un equilibri perfecte.

Llum: L'escultor aprofita la mal·leabilitat del bronze per crear i desfer tensions entre les formes convexes on la llum rellisca suaument, les formes còncaues reflecteixen la llum i l'aire que passa entre els buits la deix passar.

Ritme: El ritme és en moviment, ja que alça la mà, obre la boca... Moviment en equilibri i tensió.

Temps: Voluntat d'eternitat perquè vol transmetre una idea important, universal.

Estil: Cubisme.

Cinc característiques de l'estil:

1- Utilització dels buits per exagerar l'expressivitat, per multiplicar els punts de vista i per apreciar el canvi constant de la forma i del volum.

2- Aprofita els elements estètics renaixentistes i clàssics, com la simetria o les proporcions del cos.

Andrea López

3- L'estil es diu cubisme perquè els autors segueixen el camí de Cezanne; la descomposició de la realitat i l'espai de figures geomètriques.

4- La simultaneïtat de plans diferents.

Models i influències: Gargallo és molt influenciat per una llarga tradició familiar de la forja, també inspirat en Archipenko i, també té influències de l'art primitiu i d'artistes com l'italià com Modigliani. Gargallo és el pare del cubisme en l'escultura i influència a espanyols com Picasso.

3) Interpretació

Tema: L'escultura "El Profeta" és un home il·luminat que adopta el paper de guia i lluita per manifestar la seva veritat. "El Profeta" convida a seguir-lo amb el gest ferm del braç dret aixecat, la part més alta de l'estàtua. Condensa en la línia sinuosa del braç una gran força. És un home en ple arravatament de passió però també sòlidament afermat a terra.

Significat: Aquest home representa un líder sense aurèola, per tant és laic. Gargallo aprofita l'iconografia de l'episodi bíblic segons el qual Sant Joan Baptista, amb barba, bastó i vestit amb pell de canell, predica cridant en mig del desert. La vara és símbol de guia.

Encàrrec i recepció: L'escultura va ser concebuda per la seva exposició o per a decorar espais públics, com el parc d'Anvers.

Funcions:

- Decorativa: Per decorar espais públics.
- Expositiva: Pensada per a ser exposada en un museu.
- Religiosa: Representa un episodi bíblic.

Explicacions:

Espanya 1933. II República Espanyola.

Política: El Bienni Reformista s'acaba amb un intent de cop d'Estat per part del general Sanjurjo. Amb les eleccions del 1933 les dretes amb la CEDA puguen al govern i entren al Bienni Conservador.

Andrea López

Economia: Gran crisi econòmica que s'inicia amb el crac del 29, fet que no ajuda a la instauració de la República.

Societat: S'acaben els feliços anys 20. Espanya dividida en 2; la burgesia, noblesa i església enfrontades contra els camperols i obrers. Hi ha molta inestabilitat social al carrer, pistolerisme i revoltes socials.

Cultura: Progrés cultural, generació del 29. Al món triomfen artistes espanyols com, Picasso, a París.

5) Conclusió

10 paraules clau:

- 1- Corbes i contra corbes
- 2- Buit
- 3- Cubisme
- 4- Vehemència
- 5- Braç alçat
- 6- Equilibri
- 7- Bronze
- 8- Fossa a la cera perduda
- 9- Làmina plana
- 10- Eix central

*Explicació del procés de fosa a la cera perduda:

- 1- Creem el motlle amb argila, guix i escaiola. Després ho recobrim de cera.
- 2- Fem una tercera capa d'argila, guix, o el que ja hem utilitzat.
- 3- Fonem el bronze al forn, fem forats a on es posa el bronze per tal de que la cera desapareixi i sigui substituïda pel bronze.

Andrea López

4- Trenquem el guix exterior que envolta l'escultura i, ja tenim l'escultura.

5- Finalment caldrà dissimular els forats. Es solda l'escultura per tapar-los i es pinta amb un líquid àcid que li dona un to més semblant al bronze.